

6

Škola milosti a nové naděje

Texty na tento týden

Gn 3,1–11; Ř 5,11–19; Gn 28,10–17; J 1,1–14; Mt 15,21–28; Mk 10,46–52

Základní verš

„Ježíš mu řekl: ‚Jdi, tvá víra tě zachránila.‘ Hned prohlédl a šel tou cestou za ním.“ (Mk 10,52)

Každý z nás udělal v životě něco, za co se styděl a co ho trápilo. Možná nás polil pot při představě, že by se o tom měl někdo dozvědět. Známe to všichni.

Představ si, jak se asi museli cítit Adam a Eva poté, co snědli ovoce ze zakázaného stromu. Nebo Jákob, když oklamal otce a musel uprchnout před bratrovým hněvem. Jak asi v noci spával? A co žena, kterou přistihli přímo „při činu“ (J 8,4)? I David znal tyto pocity. V Žalmu 32. čteme jeho velmi dojemné vyznání. Vyjadřuje v něm, jak se cítí.

To je jeden z důvodů, proč je evangelium univerzální a proč Kristus zemřel za každého člověka. Jako lidé jsme velmi rozdílní, ale jedna věc nás všechny spojuje: naše hříšnost a potřeba odpuštění. Spojit život s Bohem znamená vstoupit do velké školy, ve které se učíme milost a novou šanci nejen přijímat, ale také ji druhým dávat.

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

ADAM A EVA – SELHÁNÍ A NOVÁ MILOST

¹Nejzchytřejší ze vši polní zvěře, kterou Hospodin Bůh učinil, byl had. Řekl ženě: „Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“ ²Žena hadovi odvětila: „Plody ze stromů v zahradě jíst smíme. ³Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: ‚Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.‘“ ⁴Had ženu ujišťoval: „Nikoli, nepropadnete smrti. ⁵Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojedíte, otevrou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“ ⁶Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl. ⁷Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou naří. Spletli tedy fíkové listy a přepásali se jimi. ⁸Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku. I ukryli se člověk a jeho žena před Hospodinem Bohem uprostřed stromů v zahradě. ⁹Hospodin Bůh zavolał na člověka: „Kde jsi?“ ¹⁰On odpověděl: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.“ (Gn 3,1–10)

¹⁴Smrt však vládla od Adama až po Mojžíše i nad těmi, kdo hřešili jiným způsobem než Adam. On je protějšek toho, který měl přijít. ¹⁵S milostí tomu však není tak jako s proviněním. Proviněním toho jediného, totiž Adama, mnozí propadli smrti; oč spíše zahrnula mnohé Boží milost, milost darovaná v jediném člověku, Ježíši Kristu. (Ř 5,14,15)

Osobní studium

Přečti si úvodní verše Gn 3,1–10. Co ti tento příběh říká o podstatě hříchu a o nás lidech? Co z něj můžeš poznat o Bohu?

Strom v zahradě Eden nebyl kouzelný, ani jeho ovoce nebylo „otrávené“. Rozhodnutí jíst z něj bylo ale vyjádřením toho, že člověk odmítá Boha jako vůdce života, a bylo obrazným vyjádřením postoje: „Já sám jsem měřítkem svého života. Sám jsem si Bohem. Já mám autoritu nad Božím slovem.“

Když se hadovi podařilo docílit, že se Adam a Eva rozhodli žít nezávisle na Bohu, a proto snědli ovoce ze zakázaného stromu, jejich život nabral špatný kurz. Ve chvíli, kdy k nim přicházel Bůh, se rozhodli schovat „uprostřed stromů zahrady“ (Gn 3,8; B21).

Je zvláštní, že se Bůh zeptal Adama: „Kde jsi?“ Bůh přece určitě věděl, kde Adam je.

Možná mu tuto otázku položil právě proto, aby pomohl Adamovi a Evě uvědomit si, co dělají – že se skrývají. I to byl důsledek jejich hříchu. Bůh jim chtěl pomoci uvědomit si smutné důsledky jejich špatného rozhodnutí.

Uvažuj o textu Ř 5,11–19. Pavel často dává do souvislosti to, co udělal Adam v Edenu, s tím, co udělal Ježíš na kříži. Jak Ježíš napravil to, co Adam pokazil?

Mohli bychom říct, že plán spasení je Boží odpovědí na to, jak se rozhodli Adam a Eva. Skryli se před Bohem, protože se styděli a cítili se vinni. Bůh je přišel zachránit. Svým způsobem jsme učinili totéž a Ježíš přišel, aby zachránil i nás. Proto je otázka „Kde jsi?“ určena také nám. Kam ses schoval ty ve svém hříchu a vině? Kde se nacházíš ve vztahu k Ježíši? Co Ježíš udělal, aby tě našel a vysvobodil?

Aplikace

Jak bys odpověděl Bohu na otázku: „Kde jsi?“ Proč máme tendenci skrývat se před Bohem? Co nám může pomoci, abychom se znovu vrátili k Ježíši, který má řešení našeho hříchu?

JÁKOB – NOVÝ ZAČÁTEK PRO PODVODNÍKA

¹⁰Jákob vyšel z Beer-šeby a šel do Cháranu. ¹¹Dorazil na jedno místo a přenocoval tam, neboť slunce již zapadlo. Vzal jeden z kamenů, které na tom místě byly, postavil jej v hlavách a na tom místě ulehl. ¹²Měl sen: Hle, na zemi stojí žebřík, jehož vrchol dosahuje k nebesům, a po něm vystupují a sestupují poslové Boží. ¹³Nad ním stojí Hospodin a praví: „Já jsem Hospodin, Bůh tvého otce Abrahama a Bůh Izákův. Zemi, na níž ležíš, dám tobě a tvému potomstvu. ¹⁴Tvého potomstva bude jako prachu země. Rozmůžeš se na západ i na východ, na sever i na jih. V tobě a ve tvém potomku dojdou požehnání všechny čeledi země. ¹⁵Hle, já jsem s tebou. Budu tě střežit všude, kam půjdeš, a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě neopustím, ale učiním, co jsem ti slíbil.“ ¹⁶Tu procitl Jákob ze spánku a zvolal: „Jistě je na tomto místě Hospodin, a já jsem to nevěděl!“ ¹⁷Bál se a řekl: „Jakou bázeň vzbuzuje toto místo! Není to nic jiného než dům Boží, je to brána nebeská.“ (Gn 28,10–17)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním příběhu. Co vše v Jákobově životě předcházelo tomuto zvláštnímu setkání s Bohem? Co nás to učí o Boží milosti pro ty, kteří jsou na útěku před svými hříchy?

Za asistence matky se Jákob dopustil ošklivého podvodu vůči zbytku své rodiny. Teď za to pyká. Musí uprchnout z domu, protože mu vyhrožuje vlastní bratr. Stává se uprchlíkem. Má namířeno do Cháranu, kde bydlí jeho strýc. Vše je nejisté a děsivé.

Jednoho dne Jákob putuje až do soumraku. Když nastane tma, ocitne se v pusté krajině. Střechem nad hlavou mu je obloha, jako polštář mu slouží kámen. Usne a po chvíli se mu zdá sen. Vidí žebřík, který stojí na zemi a sahá až do nebe; po něm vystupují a sestupují andělé. Potom slyší hlas, který říká: „Já jsem Hospodin, Bůh tvého otce Abrahama a Bůh Izákův.“ Hlas opakuje sliby, které zná Jákob z rodinné tradice. Bude mít velké potomstvo a bude požehnaním pro všechny rody země. „Hle, já jsem s te-

bou. Budu tě střežit všude, kam půjdeš, a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě neopustím, ale učiním, co jsem ti slíbil.“ (Gn 28,15)

Ellen G. Whiteová popsala podobnou zkušenost apoštola Pavla o mnoho let později: „Stejně jako kdysi ve svém vidění Jákob uviděl i tento muž víry žebřík symbolizující Krista, který spojil zemi s nebem, smrtelného člověka s věčným Bohem. Když si vzpomněl, jak se již patriarchové a proroci spoléhali na toho, který je také jeho oporou a útěchou a pro něhož nyní hodlá položit svůj život, jeho víra se upevnila.“ (AA 512; PNL 295)

Když se Jákob probudil, řekl: „Jistě je na tomto místě Hospodin, a já jsem to nevěděl!“ (Gn 28,16) Jákob zde prožil něco úžasného, pojmenoval toto místo a nikdy na něj nezapomněl. Slíbil Bohu věrnost do konce života.

V průběhu let musel projít Jákob tvrdou „školou života“. Ve skutečnosti to byla ale Boží škola, ve které se měl naučit nejen poznat sám sebe a svou slabost, ale především Boží nezměrnou milost, která měla proměnit jeho život.

Aplikace

Zkus se na tento biblický příběh podívat pohledem Jákobova bratra Ezaua, kterému Jákob v životě hodně ublížil. Jak se asi vyrovnával se skutečností, že Bůh jeho bratrovi odpustil a dal mu v životě novou šanci? Jak se ti daří žít s tím, že Bůh je ochotný toto udělat i pro ty, kteří ublížili tobě? Dokážeš to přijmout, nebo z toho dokonce mít radost?

RABBI JEŽÍŠ

⁸Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví. ⁹Bylo tu právě světlo, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo do světa. ¹⁰Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. ¹¹Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. ¹²Těm pak, kteří ho přijali a věřili v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. ¹³Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha. ¹⁴A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. (J 1,8–14)

Osobní studium

Ze všech úvodních kapitol v Novém zákoně asi nejlépe známe slova z Janova evangelia: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh.“ (J 1,1) O několik veršů dále Jan napsal něco nezapomenutelného: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.“ (J 1,14)

Uvažuj o textu J 1,1–14. Co tyto verše říkají o Ježíši a jeho díle? Co říkají o Ježíši jako o vynikajícím Učiteli?

Tentýž Bůh, který mluvil s Adamem a Evou v zahradě a s Jákobem uprostřed pustiny, nyní přišel jako člověk. Nic už nemohlo být větším důkazem toho, že na hříšné lidstvo nezaněvřel, ale stále o něj stojí a chce jej zachránit. Nový zákon ukazuje, že se Bůh zosobnil v Ježíši. Jeho prostřednictvím můžeme poznávat Boží vůli a Boží cestu, protože Ježíš je Bůh.

Z 1. kapitoly Janova evangelia se dozvídáme, že Jan Křtitel byl velmi přesvědčivým

kazatelem. Dokonce i náboženští vůdci v Jeruzalémě si mysleli, že Jan je mimořádným člověkem. Jan však připravoval cestu pro někoho většího, než byl on sám. Měl se objevit někdo zcela výjimečný. A on, Jan Křtitel, nebyl hoden „ani rozvázat řemínek u jeho obuvi“ (J 1,27).

Následující den Jan uviděl Ježíše a prohlásil, že je to „Syn Boží“ a nazval jej „Božím Beránkem“.

Dva z Janových učedníků se rozhodli Ježíše následovat. Když se jich Ježíš zeptal, co hledají, oslovili ho „Rabbi“, což znamenalo „Učiteli“ (J 1,38; ČSP). Když se jej rozhodli následovat a trávit s ním více času, stali se tak jeho „učedníky“ – tedy těmi, kteří se od něj chtějí učit. A to nejen z jeho slov, ale z jeho života a přístupu k lidem, zvláště k těm, kteří selhali a zklamali. S Ježíšem tak vstoupili do velké „školy Boží milosti“.

Ježíš je tedy *Rabbi*, *Učitel* (ČSP: B21), *Mistr* (ČEP). Žádný lidský učitel nebyl jako on, protože on je Bůh, který sestoupil k nám lidem. Není divu, že Ellen G. Whiteová nazvala Ježíše „největším Učitelem, jakého svět poznal“ (ST, 10. června 1886).

Aplikace

Z pedagogiky je dobře známé, že studenti se neučí jen na základě slov učitele, ale ovlivňuje je i jeho osobní příklad a jednání. Co tě oslovilo z Ježíšova učení (kázání, výklady)? Čím tě oslovil jeho život a jednání?

POHANSKÁ ŽENA – MILOVANÁ BOŽÍ DCERA

²⁴Vstal a odešel odtud do končin týrských... ²⁵hned o něm uslyšela jedna žena, jejíž dcerka měla nečistého ducha. Přišla a padla mu k nohám; ²⁶a ta žena byla pohanka, rodem Syrofeničanka. Prosila ho, aby vyhnal zlého ducha z její dcery. ²⁷On jí řekl: „Nech napřed nasytit děti. Neboť se nesluší vzít chléb dětem a hodit jej psům.“ ²⁸Odpověděla mu: „Ovšem, pane, jenže i psi se pod stolem živí z drobtů po dětech.“ ²⁹Pravil jí: „Žes toto řekla, jdi, zlý duch vyšel z tvé dcery.“ ³⁰Když se vrátila domů, našla dítě ležící na lůžku a zlý duch byl pryč. (Mk 7,24–30)

Osobní studium

V Ježíšově učení i životě poznáváme velmi názorně pravý Boží charakter, velkou Boží milost, kterou nabízí slabým a hříšným lidem. Evangelia zaznamenávají pozoruhodný příběh, který ukazuje, že Ježíš je připraven pomoci i těm, které ostatní odmítají a nepovažují je za hodné lidské či Boží lásky.

Přečti si příběh o setkání Ježíše s pohanou (nebo „Syrofeničankou“) z okolí Týru a Sidonu (Mt 15,21–28; Mk 7,24–30). Ježíšovi učedníci nemají s touto ženou trpělivost. Proč by jí měl Ježíš věnovat čas a pozornost, když ani nepatří do „Božího lidu“. Zdá se, že i Ježíš jí chce odmítnout. Ale ona se nedá jen tak odbýt. Co si myslíš o odvaze této ženy? Co tento příběh naznačuje o způsobu, jakým Ježíš měnil lidi?

Ježíš se nacházel nedaleko měst Týr a Sidon. Cesta do této oblasti musela učedníky překvapit, protože, i když to nebylo z Galileje daleko, bylo to už mimo území Palestiny – „Svaté země“. Ježíš je přivedl na území pohanů, u kterých by jeho přátelé neočekávali, že by mohli být také předmětem láskyplného zájmu Ježíše a nebeského Otce. Dům, který Ježíš navštívil, mohl patřit některé z židovských rodin, které tam žily, protože učedníci by asi

nepřistoupili na to, aby přijali pohostinství pohanů. Ale i toto „bezpečné místo“ v pohanské krajině bylo „narušeno“ příchodem ženy, o níž je jasně řečeno, že nebyla Židovka.

Kultura dané doby a lokality nedovolovala ženě cokoli si nárokovat. Navíc tato žena patřila do kulturní a etnické skupiny, se kterou Židé nechtěli mít nic společného. To ji ještě více znevýhodňovalo. Ale dcera této ženy byla nemocná. Ona jí chtěla pomoci, a proto se ne nechala odradit.

Ježíš jí nejprve zdánlivě odmítl slovy: „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit jej psům.“ (Mt 15,26) Zareagoval schválně tak, jak očekávali jeho učedníci a jak by to udělala většina z nich. Ale tím vším je Ježíš jen připravoval na velkou lekci, kterou jim chtěl dát. Jeho slova mohla nejprve onu ženu ranit. Pak se však stalo něco pozoruhodného. Žena zareagovala. Věděla, jak to bývá se psy – na rozdíl od Židů, kteří je neměli za domácí mazlíčky. Řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.“ (Mt 15,27)

Její důvěra a pokora zapůsobila nejen na Ježíše, ale i na učedníky. Byla to pro ně velká škola, ve které pochopili mnoho o velké Boží lásce, která je nabízena i těm, kterým by ji oni sami nikdy nenabídli. Byla to lekce, na kterou neměli nikdy zapomenout.

Aplikace

Jako křesťané věříme, že Bůh miluje všechny lidi a Ježíš přišel zemřít za každého – bez ohledu na původ, sociální postavení či cokoliv jiného. Existují nějaké skupiny lidí, ke kterým necítíš žádné sympatie a je pro tebe obtížné představit si, že bys k nim měl přistupovat se stejnou láskou a zájmem jako Ježíš? Jak se to může změnit?

BARTIMAIOS – SLEPEC, KTERÝ VIDĚL VÍCE NEŽ JINÍ

⁴⁶Přišli do Jericha. A když vycházel s učedníky a s velkým zástupem z Jericha, seděl u cesty syn Timaiův, Bartimaios, slepý žebrák. ⁴⁷Když uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, dal se do křiku: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ ⁴⁸Mnozí ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ ⁴⁹Ježíš se zastavil a řekl: „Zavolejte ho!“ I zavolali toho slepého a řekli mu: „Vzchop se, vstaň, volá tě!“ ⁵⁰Odhodil svůj plášť, vyskočil a přišel k Ježíšovi. ⁵¹Ježíš mu řekl: „Co chceš, abych pro tebe učinil?“ Slepý odpověděl: „Pane, ať vidím!“ ⁵²Ježíš mu řekl: „Jdi, tvá víra tě zachránila.“ Hned prohlédl a šel tou cestou za ním. (Mk 10,46–52)

Osobní studium

Ježíš a jeho učedníci byli na cestě do Jeruzaléma. Před nějakým časem se Herodes velmi zajímal o Jana Křtitele, nyní se pozornost představitelů, včetně Heroda, zaměřila na Ježíše, který byl v jejich očích stále více nežádoucí. Vždyť mezi Ježíšovy následovníky patřili chudí a bezbranní lidé, kteří zoufale toužili po změně, patrně i po revoluci.

Ježíš chtěl dát světu především naději. Nyní si však byl jistý, že ti, kteří mají v rukou moc a postavení, udělají, co mohou, aby mu překazili splnit jeho poslání. Nechtěli, aby se mu podařilo uspět.

Dvanáct Ježíšových učedníků chtělo zůstat s ním. Zároveň však vypadali jaksi bezradní, zmatení nebo slepí. Například v **Mk 8,31–33** čteme, jak je Učitel vyzývá, aby viděli i to, co vidět nechtěli. V mnoha důležitých věcech byli stále duchovně slepí.

Takové bylo pozadí příběhu, který hovoří o tom, jak se Ježíš setkal s někým, kdo vidí.

Uvažuj o příběhu uzdravení Bartimaia, slepého žebráka, z úvodních veršů. Všimni si, jak velké milosrdenství mu Ježíš prokázal. Zamysli se nad tím, jak nevidomého člověka přivedla jeho touha vidět až k rozhodnutí následovat Ježíše do Jeruzaléma. Myslíš si, že Marek chce ukázat na protiklad mezi Bartimaiem a ostatními učedníky? Co podle tebe znamená kladně reagovat na největšího Učitele?

Bartimaios chtěl vidět vlásky malého dítěte a barvu pšenice při sklizni. Vidět však znamená něco víc než jen fyzický zrak. Tento příběh je také o duchovním vidění. Je o tom, jak můžeme nabýt duchovního zraku – to znamená pochopit, o co vlastně největšímu Učiteli šlo. Fyzický zrak je jedna věc. Je velmi důležitý a Ježíš to ví. Ale Ježíš ví i to, že každý člověk v hloubi svého srdce touží po novém a lepším životě.

Aplikace

Přečti si text Žd 5,12–14. Co tyto verše říkají o pravém poznání?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečti si 7. kapitolu „Jak prožít opravdovou změnu“ z knihy Ellen G. Whiteové *Cesta k vnitřnímu pokoji*. (SC 57–65; CVP 59–66)

Ellen G. Whiteová mimo jiné říká, že když skutečně odpovíme na výzvu největšího Učitele, „přejeme si být jako on a toužíme po tom, aby v nás působil jeho Duch. Toužíme jej následovat a dělat mu celým svým životem radost“ (SC 58; CVP 60). V Ježíšově blízkosti „plnit Boží požadavky bude pro nás radost“ (SC 59; CVP 61). V Bibli si vyhledejte 5.–7. kapitolu Matoušova evangelia. Kázání na hoře je shrnutím toho, co největší Učitel chtěl, aby věděli jeho učedníci, a jsou zde zaznamenány hlavní principy království, které přišel Ježíš založit.

Otázky k rozhovoru

1. *Jako Bůh oslovil Adama, Evu a Jákoba, tak oslovuje i nás. Reaguje na naše hluboké touhy a vyzývá nás (jako Bartimaia), abychom přehodnotili, kdo jsme a kam směřujeme. V souvislosti s tím uvažujte, jakým způsobem učíme biblickým pravdám. Vyučujeme je tak přesvědčivě, že se mění životy dětí i dospělých?*
2. *Je otázka, kde se nacházíte na cestě životem, čistě osobní, nebo by bylo užitečné diskutovat o této otázce s lidmi, kterým důvěřujete? Jak myšlenka církve jako „Kristova těla“ (1K 12,27) naznačuje, že rozhovor s ostatními může být jedním ze způsobů, jak poznat to, co Kristus chce, abyste věděli?*
3. *V části na čtvrtek jsme se dozvěděli, že jakmile Bartimaioš viděl – jakmile byl zbaven fyzické (a duchovní) slepoty – následoval Ježíše na cestě do Jeruzaléma. Na této cestě každý den naslouchal jeho učení. Zřejmě chtěl odrážet Ježíšův obraz, projevat jeho ducha, konat jeho vůli. Co dává člověku radost (jak jsme četli v knize Ellen G. Whiteové *Cesta k vnitřnímu pokoji*), když se ve svém životě snaží dosáhnout úrovně, jakou Ježíš představil v Kázání na hoře?*
4. *Jak se naučit rozlišovat mezi dobrem a zlem? Jak definujeme, co je dobré, a co špatné? Proč je to, co s tímto poznáním uděláme, možná důležitější než poznání samotné?*

Praktický závěr

- Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
